

Lannoitelainsäädäntö

Tarja Alainen

Lannoitevalmisteita koskeva lainsäädäntö

- Lannoitevalmistelaki 539/2006
 - Maa- ja metsätalousministeriön asetukset 24/11 lannoitevalmisteista ja 11/12 toiminnan harjoittamisesta
- EY-asetus 2003/2003 N:o 2003/2003
 - Koskee epäorgaanisia lannoitteita ja kalkitusaineita
- EY-asetus N:o 1069/2009
 - Koskee eläinperäisiä sivutuotteita, ns. sivutuoteasetus
 - EU-asetus 142/2011 sivutuoteasetuksen täytäntöönpanoasetus
- Laki eläimistä saatavista sivutuotteista 517/2015
 - Maa- ja metsätalousministeriön asetus 738/2015
- Eviran määräys kansallisesta lannoitevalmisteiden tyyppinimiluettelosta, nro 1/2016

Lannoitevalmisteet

- Lannoitevalmisteita ovat
 - Epäorgaaniset lannoitteet
 - NPK-lannoitteet
 - Orgaaniset lannoitteet
 - Kananlanta, rejektivesi
 - Kalkitusaineet
 - Kalkit, kalkitusaineena käytettävät sivutuotteet
 - Maanparannusaineet
 - Kompostit, mädätysjäännökset
 - Mikrobivalmisteet
 - Typpibakteerivalmisteet
 - Kasvualustat
 - Mullat, turpeet

Vaatimukset tuotteille

- Tuotteiden on oltava tasalaatuisia, turvallisia ja käyttötarkoitukseensa sopivia
- Lannoitevalmiste ei saa sisältää sellaisia määriä haitallisia aineita, tuotteita tai eliöitä, että sen käyttöohjeiden mukaisesta käytöstä voi aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai turvallisuudelle, kasvien terveydelle tai ympäristölle
- Raaka-aineiden tulee olla sellaisia, että niistä valmistetut lannoitevalmisteet täyttävät niille asetetut laatuvaatimukset

Laki edellyttää tuotteelta

- Lannoitevalmisteen on vastattava joko kansallista tyyppinimeä tai EY-asetuksen 2003/2003 mukaista tyyppinimeä
- Tyyppinimi sisältää tiedot valmistusmenetelmästä, sallituista raaka-aineista ja tuoteselosteessa ilmoitettavista tiedoista.
- Tuotteella on oltava tuoteseloste
 - Tyyppi- ja kaupp nimi
 - Ominaisuudet
 - Käyttö ja käytön rajoitteet
 - Koostumus
 - Valmistaja ja maahantuoj a

Taudinaiheuttajat ja epäpuhtaudet

- Salmonella; ei todettavissa
- E. coli ≤ 1000 pmy/g ja ≤ 100 pmy/g kasvihuoneviljelyyn tarkoitetuissa kasvualustoissa, joissa syötävät kasvinosat ovat suoraan kosketuksissa kasvualustaan
- Lannoitevalmisteissa ei saa esiintyä kasvinterveyden suojelemiseksi annetussa laissa (702/2003) mainittuja kasvintuhoojia
- Hukkakaura; ei todettavissa
- Epäpuhtaudet (pakatut $\leq 0,2\%$, irtotavara $\leq 0,5\%$): roskat, rikkakasvinsiemenet, kasvin osat (elävät juuret, juurakot)

Haitalliset metallit

Alkuaine	Enimmäispitoisuus mg/kg kuiva-ainetta
Arseeni (As)	25
Elohopea (Hg)	1,0
Kadmium (Cd)	1,5 (2,5)
Kromi (Cr)	300
Kupari (Cu)	600
Lyijy (Pb)	100
Nikkeli (Ni)	100
Sinkki (Zn)	1500

- Fosforilannoitteessa Cd enintään 50 mg Cd / kg P
- Kuparin ja sinkin enimmäispitoisuus voi ylittyä kun on todettu puutos maaperässä
- Lannoitevalmisteiden käytöstä aiheutuva keskimääräinen kadmiumin enimmäiskuormitus ei saa ylittää 1,5 grammaa kadmiumia hehtaaria kohti vuodessa

Rajoitukset sivutuoteasetuksesta

- Eläimistä saatavat sivutuotteet luokitellaan niiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttaman riskin vakavuuden mukaan luokkaan 1, 2 tai 3
- Sivutuotteiden käsittelyvaatimukset määräytyvät luokan mukaan
- Käsittelemätöntä lantaa voi luovuttaa tilalta toiselle
- Lisättävä syömistä rajoittava ainesosa maataloudessa käytettävät lannoitevalmisteet
 - Vähintään 6 % käsiteltyä siipikarjan tai turkiseläinten lantaa
- Laidunkielto 21 vrk –merkintä pakkauksessa, ei koske lantaa

Vahingonkorvausvelvollisuus

- Poikkeaa yleisestä tuotevastuusta
 - Korvaa viallisen tuotteen
- Valmistajan, valmistuttajan tai maahantuoja on korvattava vahinko, joka aiheutuu ammattikäytössä ostajalle siitä, että lannoitevalmiste ei täytä säädöksissä asetettuja vaatimuksia taikka että lannoitevalmiste poikkeaa ostajalle tuoteselosteessa annetuista tiedoista enemmän kuin mainittujen säädösten mukaan on sallittua, vaikka vahinkoa ei ole aiheutettu tahallisesti tai huolimattomuudesta -> ns. ankara vastuu

Toimijan velvoitteet

- Rekisteröityminen Eviraan
 - Lista rekisteröityneistä toimijoista Eviran internetsivulla
- Laitoshyväksyntä
 - Orgaanisia lannoitevalmisteita valmistavat, teknisesti käsittelevät ja varastoivat laitokset
- Omavalvontasuunnitelma
 - Kriittisten käsittely- ja valmistusvaiheiden valvontasuunnitelma
- Tiedoston pitäminen
 - Raaka-aineiden ja tuotteiden jäljitettävyys
 - Vuosi-ilmoitukset

Ilmoitusvelvollisuus

- Koskee etupäässä valmistusta, sisämarkkinakauppaa ja maahantuontia
- Ei koske tukku- tai vähittäiskauppatoimintaa eikä toimijoita, jotka yksinomaan kuljettavat, varastoivat tai käyttävät lannoitevalmisteita tai niiden raaka-aineita
- Ei koske pieniä toimijoita, jotka valmistavat ja luovuttavat/myyvät irtotavarana
 - Tuhkaa alle 50 tn vuodessa
 - Maanparannusaineita ja kasvualustoja alle 400 kuutiota vuodessa
 - Pientä toimijaa koskee kuitenkin oma- ja valvontavelvoite ja tuotteiden on täytettävä lannoitevalmisteille asetetut vaatimukset

Yhteystiedot

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Lannoitevalmisteiden turvallisuus ja laatu
Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI

029 530 0400 (vaihde)

lannoitevalvonta@evira.fi

etunimi.sukunimi@evira.fi

Tarja Alainen p. 040 187 1670

Marja Lehtolainen p. 040 689 2525

Titta Suoniitty p. 040 579 6147

Merja Torniainen p. 040 842 3478

Olli Venelampi p. 040 842 3478